

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 153

"Για τη διάρκεια εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης στις οδικές μεταφορές"

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 6 Ιουνίου 1979, στην εξηκοστή πέμπτη σύνοδό της, Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί διάφορες προτάσεις σχετικές με τη διάρκεια της εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης στις οδικές μεταφορές, ζήτημα που αποτελεί το πέμπτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται σήμερα, 27 Ιουνίου 1979, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως "Σύμβαση για τη διάρκεια της εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης (οδικές μεταφορές), 1979".

Άρθρο 1.

1. Αυτή η σύμβαση εφαρμόζεται στους μισθωτούς οδηγούς οχημάτων που πραγματοποιούν επαγγελματικές εσωτερικές ή διεθνείς οδικές μεταφορές εμπορευμάτων ή προσώπων, είτε αυτοί απασχολούνται σε επιχειρήσεις μεταφορών για λογαριασμό άλλων είτε σε επιχειρήσεις οι οποίες πραγματοποιούν μεταφορές εμπορευμάτων ή προσώπων για δικό τους λογαριασμό.
2. Εκτός από αντίθετη διάταξη που περιλαμβάνεται σ' αυτή τη σύμβαση, αυτή εφαρμόζεται επίσης και στους ιδιοκτήτες οχημάτων οι οποίοι πραγματοποιούν επαγγελματικής φύσης οδικές μεταφορές εφόσον απασχολούνται ως οδηγοί και στα μη μισθωτά μέλη της οικογένειάς τους.

Άρθρο 2.

1. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός σε κάθε χώρα μπορεί να εξαιρεί από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης ή ορισμένων απ' αυτές τα πρόσωπα τα οποία απασχολούνται με την οδήγηση οχήματος που πραγματοποιεί:
  - α) αστικές μεταφορές ή ορισμένες μορφές των μεταφορών αυτών, αφού ληφθούν υπόψη οι τεχνικές συνθήκες εκμετάλλευσης, καθώς και οι τοπικές συνθήκες,
  - β) μεταφορές γεωργικών ή δασικών επιχειρήσεων, στο μέτρο που οι μεταφορές αυτές πραγματοποιούνται με ελκυστήρες (τρακτέρ) ή άλλα μηχανικά μέσα που χρησιμοποιούνται σε τοπικές ή δασικές εργασίες και εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευση των επιχειρήσεων αυτών,
  - γ) μεταφορές ασθενών και τραυματιών, μεταφορές διάσωσης, καθώς και μεταφορές που πραγματοποιούνται για τις πυροσβεστικές υπηρεσίες,
  - δ) μεταφορές που πραγματοποιούνται για την εθνική άμυνα και για τις υπηρεσίες της αστυνομίας, καθώς και μεταφορές οι οποίες πραγματοποιούνται για άλλες βασικές δημόσιες υπηρεσίες στο μέτρο που οι τελευταίες μορφές μεταφορών δεν ανταγωνίζονται τις πραγματοποιούμενες από μεταφορικές επιχειρήσεις για λογαριασμό άλλων,
  - ε) μεταφορές με ταξί,
  - στ) μεταφορές οι οποίες, εξαιτίας των τύπων των οχημάτων που χρησιμοποιούνται,

των δυνατοτήτων τους για τη μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων, των περιορισμένων διαδρομών τις οποίες πραγματοποιούν ή των μέγιστων επιτρεπόμενων ορίων ταχυτήτων, μπορούν να θεωρηθούν ότι δεν έχουν ανάγκη από ειδική ρύθμιση σχετική με τη διάρκεια της οδήγησης και της ανάπαυσης. 2. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός σε κάθε χώρα πρέπει να καθορίζει τους κατάλληλους κανόνες για τη διάρκεια της οδήγησης και τις αναπαύσεις οι οποίοι πρέπει να εφαρμόζονται σ' εκείνους του οδηγούς που εξαιρούνται από την εφαρμόγηση των διατάξεων αυτής της σύμβασης ή σε ορισμένους απ' αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραπάνω παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 3.

Οι ενδιαφερόμενες αντιπροσωπευτικές εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, πρέπει να δίνουν τη γνώμη τους στην αρμόδια αρχή ή στον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας πριν από τη λήψη αποφάσεων για κάθε θέμα που καλύπτεται από τις διατάξεις αυτής της σύμβασης.

Άρθρο 4.

1. Σ' αυτή τη σύμβαση η έκφραση "διάρκεια της εργασίας" σημαίνει το χρόνο ο οποίος αφιερώνεται από τους μισθωτούς οδηγούς :
  - α) στην οδήγηση και σε άλλες εργασίες κατά τη διάρκεια της περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος, β) σε βοηθητικές εργασίες που αφορούν το όχημα, τους επιβάτες και το φορτίο του.
2. Οι περίοδοι απλής παρουσίας, αναμονής ή διαθεσιμότητας που περνούν στο όχημα ή στον τόπο εργασίας κατά τη διάρκεια των οποίων οι οδηγοί δε διαθέτουν ελεύθερα το χρόνο τους μπορούν να θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος της διάρκειας της εργασίας σε αναλογία που προσδιορίζεται σε κάθε χώρα από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό με συλλογικές συμβάσεις ή με κάθε άλλο μέσο που συμφωνεί με την εθνική πρακτική.

Άρθρο 5.

1. Κανένας οδηγός δεν επιτρέπεται να οδηγεί πέρα από μία συνεχή περίοδο τεσσάρων ωρών το πολύ χωρίς διακοπή.
2. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί, αφού ληφθούν υπόψη οι ειδικές συνθήκες σε εθνικό επίπεδο, να επιτρέψει την υπέρβαση της περιόδου που αναφέρεται στη παραπάνω παράγραφο 1, κατά μία το πολύ ώρα.
3. Η διάρκεια της διακοπής που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο και ενδεχομένως η κατάτμησή της πρέπει να καθορίζονται από την αρμόδια σε κάθε χώρα αρχή ή οργανισμό.
4. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί να προσδιορίσει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διατάξεις αυτού του άρθρου δε θα εφαρμόζονται λόγω του γεγονότος ότι οι οδηγοί απολαμβάνουν αρκετά διαλείμματα κατά την οδήγηση ως συνέχεια των διακοπών που προβλέπονται από το ωράριο ή ως συνέχεια του διαλείποντος χαρακτήρα της εργασίας.

Άρθρο 6.

1. Η μέγιστη συνολική διάρκεια οδήγησης στην οποία περιλαμβάνονται και οι υπερωρίες δεν πρέπει να υπερβαίνει τις εννέα ώρες την ημέρα ή τις σαράντα οκτώ ώρες την εβδομάδα.
2. Οι συνολικές διάρκειες οδήγησης που αναφέρονται στη παραπάνω παράγραφο 1 μπορούν να υπολογίζονται κατά μέσον όρο με βάση τον αριθμό ημερών ή εβδομάδων που προσδιορίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας.
3. Το σύνολο των ωρών οδήγησης που καθορίστηκαν στην παραπάνω παράγραφο 1 πρέπει να μειώνονται για τις μεταφορές που πραγματοποιούνται με εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας θα προσδιορίζει τις μεταφορές οι οποίες πραγματοποιούνται με τέτοιες συνθήκες και θα καθορίζει το σύνολο ωρών οδήγησης που θα εφαρμόζονται για τους ενδιαφερόμενους οδηγούς.

Άρθρο 7.

1. Όλοι οι μισθωτοί οδηγοί έχουν το δικαίωμα διαλείμματος μετά από εργασία διάρκειας πέντε συνεχών ωρών, όπως καθορίζεται στο άρθρο 4 παραγρ. 1 αυτής της σύμβασης.
2. Η διάρκεια του διαλείμματος που προβλέπεται από την παραπάνω παράγραφο ή ενδεχομένως η κατάτμησή της πρέπει να καθορίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό της κάθε χώρας.

Άρθρο 8.

1. Η ημερήσια ανάπαυση των οδηγών πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον δέκα συνεχών ωρών κατά τη διάρκεια κάθε περιόδου 24 ωρών που υπολογίζονται από την έναρξη της ημέρας εργασίας.
2. Η ημερήσια ανάπαυση μπορεί να υπολογίζεται κατά μέσον όρο σε περιόδους οι οποίες θα καθορίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας. Είναι αυτονόητο ότι σε καμιά περίπτωση δε θα είναι κατώτερη από οκτώ ώρες ούτε θα μειώνεται σε οκτώ ώρες περισσότερο από δύο φορές την εβδομάδα.
3. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί να προβλέπει διάφορες διάρκειες ημερήσιας ανάπαυσης, αν πρόκειται για μεταφορές επιβατών ή εμπορευμάτων, ή ανάλογα με το αν η ανάπαυση αυτή λαμβάνεται στο τόπο διαμονής του οδηγού ή έξω από τον τόπο αυτό, με τον όρο ότι θα τηρούνται οι ελάχιστες διάρκειες που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.
4. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί να προβλέπει τις διάρκειες και τους τρόπους ημερήσιας ανάπαυσης οι οποίοι θα παρεκκλίνουν από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου για τα οχήματα εκείνα που το πλήρωμά τους περιλαμβάνει δύο οδηγούς, καθώς και για τα οχήματα που χρησιμοποιούν οχηματαγωγό (φέρρου μπωτ) ή τραίνο.
5. Κατά τη διάρκεια της ημερήσιας ανάπαυσής του, ο οδηγός δεν έχει την υποχρέωση να παραμένει μέσα στο όχημα ή κοντά του, εφόσον έχει πάρει τις απαραίτητες προφυλάξεις για την ασφάλεια του οχήματος και του φορτίου του.

Άρθρο 9.

1. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί να επιτρέψει ως προσωρινές παρεκκλίσεις, αλλά μόνο στο απαραίτητο μέτρο για την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών, παρατάσεις της διάρκειας οδήγησης, παρατάσεις της διάρκειας της συνεχούς εργασίας καθώς και μειώσεις της διάρκειας της ημερήσιας ανάπαυσης οι οποίες προβλέπονται από τα άρθρα 5, 6, 7 και 8 αυτής της σύμβασης:
  - α) σε περίπτωση ατυχήματος, βλάβης, απρόοπτης καθυστέρησης, διαταραχής της υπηρεσίας ή διακοπής της κυκλοφορίας, β) σε περίπτωση επείγουσας και εξαιρετικής ανάγκης για την εξασφάλιση της λειτουργίας των υπηρεσιών δημόσιας ωφέλειας.
2. Όταν οι εθνικές ή τοπικές συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιούνται οι οδικές μεταφορές δεν ευνοούν την αυστηρή τήρηση των άρθρων 5, 6, 7 και 8 αυτής της σύμβασης, η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας μπορεί επίσης να επιτρέψει παρατάσεις της διάρκειας οδήγησης, παρατάσεις της διάρκειας της συνεχούς εργασίας και μειώσεις της διάρκειας της ημερήσιας ανάπαυσης οι οποίες αναφέρονται σ' αυτά τα άρθρα και να επιτρέψει παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των άρθρων 5, 6 ή 8 για τους οδηγούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 παραπάνω. Σε τέτοια περίπτωση το ενδιαφερόμενο Μέλος πρέπει να περιγράψει με δήλωση συνημμένη στην επικύρωσή του, τις εθνικές ή τοπικές αυτές συνθήκες, καθώς και τις παρατάσεις, μειώσεις ή εξαιρέσεις που επιτρέπονται σύμφωνα μ' αυτή την παράγραφο. Το Μέλος αυτό πρέπει να αναφέρει στις εκθέσεις του που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας τις προόδους που πραγματοποιήθηκαν για την αυστηρότερη ή ευρύτερη εφαρμογή των παραπάνω άρθρων 5, 6, 7 και 8 και μπορεί κάθε στιγμή να ακυρώνει τη δήλωσή του με μεταγενέστερη δήλωση.

Άρθρο 10.

1. Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας πρέπει να προβλέπει:
  - α) την καθιέρωση ατομικού βιβλιαρίου ελέγχου, τις προϋποθέσεις χορήγησής του, το περιεχόμενό του και τον τρόπο τήρησής του από τους οδηγούς,
  - β) μία διαδικασία κοινοποίησης των ωρών εργασίας που πραγματοποιούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 παρ. 1 αυτής της σύμβασης και των περιστάσεων οι οποίες τις δικαιολογούν.
2. Κάθε εργοδότης έχει την υποχρέωση :
  - α) να τηρεί με μορφή που έχει εγκριθεί από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας πίνακα ο οποίος να δείχνει τις ώρες εργασίας και ανάπαυσης των οδηγών τους οποίους απασχολεί,
  - β) να έχει τον πίνακα αυτό στη διάθεση των εποπτικών αρχών με προϋποθέσεις που θα καθορίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας.
3. Τα παραδοσιακά μέσα ελέγχου που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου πρέπει, εάν είναι απαραίτητο για ορισμένες κατηγορίες μεταφορών, να αντικαθίστανται ή να συμπληρώνονται στο μέτρο του δυνατού, με τη προσφυγή σε σύγχρονα μέσα, όπως π.χ. οι ταχογράφοι σύμφωνα με τους κανόνες που

θα καθορίζονται από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο οργανισμό κάθε χώρας.

Άρθρο 11.

Η αρμόδια αρχή ή ο αρμόδιος οργανισμός κάθε χώρας πρέπει να προβλέπει:

α) ένα κατάλληλο σύστημα επιθεώρησης το οποίο να περιλαμβάνει ελέγχους στις επιχειρήσεις και στις οδούς, β) κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης.

Άρθρο 12.

Στο μέτρο που οι διατάξεις αυτής της σύμβασης δεν εφαρμόζονται με συλλογικές συμβάσεις, διαιτητικές αποφάσεις ή με κάθε άλλο τρόπο, ο οποίος είναι σύμφωνος με την εθνική πρακτική, αυτές οι διατάξεις πρέπει να εφαρμόζονται με τη νομοθετική ή κανονιστική οδό.

Άρθρο 13.

Αυτή η σύμβαση αναθεωρεί τη σύμβαση για τη διάρκεια της εργασίας και των αναπαύσεων (οδικές μεταφορές) 1939.

Άρθρο 14.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 15.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των οποίων την επικύρωση θα έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει, για κάθε Μέλος, δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 16.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σε ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει το άρθρο αυτό.

Άρθρο 17.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 18.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 19.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης, θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 20.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
  - α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια, και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 16 την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση,
  - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 21. Το γαλλικό και το αγγλικό

κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.